

UO‘K(UDC, УДК): 80/81

**O‘ZBEK ADIBLARI ASARI TARJIMASIDA AYOL OBRAZINI QAYTA
YARATISHDA METAMORFOZA VA TRANSFORMATSIYANING
TA’SIRI³¹**

Raximova Gulsanam Ashirbekovna,

O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti,
Fransuz tili nazariy fanlar kafedrasini mudiri,

filologiya fanlari doktori (PhD),
dotsent, DSc mustaqil izlanuvchi

Toshkent, O‘zbekiston

ORCID: 0000-0003-2006-9702

El. manzili: gulsanam.rakhimova@uzswlu.uz

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada o‘zbek adiblari asarlarining tarjimasida ayol obrazini qayta yaratish jarayonida metamorfoza va transformatsiyaning o‘rni ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi tarjima jarayonida ayol obrazining madaniy, ijtimoiy va lingvistik omillar ta’sirida qanday o‘zgarishini aniqlash hamda mazkur o‘zgarishlarning badiiy mazmun, estetik ta’sir va milliy-madaniy yuklamaga ko‘rsatadigan ta’sirini ochib berishdan iboratdir. Muammo sifatida ayol obrazining milliy xususiyatlari boshqa tilga ko‘chirilganda semantik, pragmatik va stilistik yo‘qotishlar yuzaga kelishi ta’kidlanadi. Tadqiqotda qiyosiy-tahliliy, tavsifiy va interpretatsion metodlardan foydalanilgan. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, metamorfoza obrazning ma’noviy siljishiga sabab bo‘lsa, transformatsiya uning til birliklari va ifoda shaklining qayta qurilishiga olib keladi. Ayrim milliy-diniy va axloqiy qatlamlar soddalashsa-da, tarjimon maqsadli auditoriyaga mazmuni yetkazishda yangi estetik muvozanat yaratadi. O‘zbek adabiyotidagi mashhur asarlarda qahramon ayol sabrli, sadoqatli va ichki kuchga ega shaxs sifatida tasvirlanadi. Originalda uning xarakteri ko‘proq harakatlari va ichki kechinmalari orqali ochib beriladi. Xulosa qilib aytganda, ayol obrazini tarjimada qayta yaratish til, madaniyat va badiiy tafsir uyg‘unligida kechadigan murakkab ijodiy jarayondir.

KALIT SO‘ZLAR

Metamorfoza,
transformatsiya, asar, tarjima,
ayol obrazi, tarjimon,
interpretatsiya.

Received: March 31, 2026

Accepted: April 12, 2026

Available online: May 10,
2026

³¹ **For citation (Iqtibos keltirish uchun, для цитирования):**

Raximova G. O‘zbek adiblari asari tarjimasida ayol obrazini qayta yaratishda metamorfoza va transformatsiyaning ta’siri. // Komparativistika (Comparative Studies). — 2026. — Vol.3, № 3(11) — B. 380-389.

МЕТАМОРФОЗА И ТРАНСФОРМАЦИЯ В ВОССОЗДАНИИ ЖЕНСКОГО ОБРАЗА В ПЕРЕВОДАХ ПРОИЗВЕДЕНИЙ УЗБЕКСКИХ ПИСАТЕЛЕЙ

Рахимова Гулсанам Аширбековна

Заведующей кафедры Теоретических наук французского языка,

доктор философии (PhD),

доцент, независимая соискатель (DSc),

Узбекский государственный университет мировых языков.

Эл. почта: miss_guli777@mail.ru,

ORCID: 0000-0003-2006-9702

АННОТАЦИЯ

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА

В данной статье научно анализируется роль метаморфозы и трансформации в процессе воссоздания женского образа в переводах произведений узбекских писателей. Основная цель исследования заключается в выявлении того, каким образом женский образ изменяется под влиянием культурных, социальных и лингвистических факторов в процессе перевода, а также в раскрытии воздействия этих изменений на художественное содержание, эстетический эффект и национально-культурную нагрузку. Проблема состоит в том, что при передаче национальных особенностей женского образа на другой язык могут возникать семантические, прагматические и стилистические потери. В исследовании использованы сравнительно-аналитический, описательный и интерпретационный методы. Результаты показывают, что метаморфоза вызывает смысловой сдвиг образа, тогда как трансформация приводит к перестройке его языковых единиц и формы выражения. Хотя некоторые национально-религиозные и нравственные слои упрощаются, переводчик создаёт новый эстетический баланс при передаче содержания целевой аудитории. В известных произведениях узбекской литературы женский персонаж изображается как терпеливый, верный и духовно сильный человек. В оригинале его характер раскрывается главным образом через поступки и внутренние переживания. В заключение следует отметить, что воссоздание женского образа в переводе представляет собой сложный творческий процесс, формирующийся на основе взаимодействия языка, культуры и литературной интерпретации.

метаморфоза,
трансформация,
произведение, перевод,
женский образ, переводчик,
интерпретация.

METAMORPHOSIS AND TRANSFORMATION IN RECREATING THE FEMALE IMAGE IN TRANSLATIONS OF WORKS BY UZBEK WRITERS

Rakhimova Gulsanam Ashirbekovna

Doctor of Philosophy (PhD),
Associate Professor and Head of the Department of
Theoretical Sciences of French,
Uzbekistan State World Languages University.

Mobile: +998 95 044 78 08.

E-mail: miss_guli777@mail.ru.

ORCID: 0000-0003-2006-9702

ABSTRACT

This article scientifically analyzes the role of metamorphosis and transformation in recreating the female image in translations of works by Uzbek writers. The main purpose of the study is to identify how the female image changes under the influence of cultural, social, and linguistic factors in the translation process, and to reveal the impact of these changes on artistic content, aesthetic effect, and national-cultural load. The problem is that when the national characteristics of the female image are transferred into another language, semantic, pragmatic, and stylistic losses may occur. The study uses comparative-analytical, descriptive, and interpretive methods. The results show that metamorphosis causes a semantic shift in the image, while transformation leads to the restructuring of its linguistic units and expressive form. Although some national, religious, and moral layers become simplified, the translator creates a new aesthetic balance in conveying the content to the target audience. In well-known works of Uzbek literature, the female character is portrayed as patient, loyal, and spiritually strong. In the original text, her character is revealed mainly through her actions and inner experiences. In conclusion, recreating the female image in translation is a complex creative process shaped by the interaction of language, culture, and literary interpretation.

KEYWORDS

Metamorphosis,
transformation, the female
image, translation, works
translator, interpretation.

KIRISH

Jahon adabiyotida tarjima nafaqat tillararo ko‘chirish, balki madaniyatlararo muloqot vositasi sifatida muhim ahamiyat kasb etadi (Bassnett S., 1980, 65; Venuti, 1995, 21). Ayniqsa, badiiy asarlardagi obrazlarning, jumladan, ayol obrazining tarjimada qayta yaratilishi o‘ta nozik va murakkab jarayondir, chunki ayol obrazi har bir millatning madaniy qadriyatlarini, axloqiy mezonlari va ijtimoiy munosabatlarini aks ettiradi.

O‘zbek adabiyotida ayol obrazi ko‘p qirrali bo‘lib, u an’anaviylik va zamonaviylik o‘rtasidagi muvozanatni namoyon etadi. Bunday obrazlarni boshqa tillarga tarjima qilish jarayonida metamorfoza va transformatsiya muhim rol o‘ynaydi (Rakhimova, 2025, 29). Mazkur maqolada aynan shu jarayonlarning ayol obrazini qayta yaratishga qanday ta’sir ko‘rsatishi ilmiy tahlil qilinadi.

ASOSIY QISM

Tarjima nazariyasida metamorfoza tushunchasi ko‘proq obrazning ichki mazmunidagi o‘zgarishlarni anglatadi, bu esa tarjimonning original matn mazmunini qabul qiluvchi madaniyatga moslashtirish jarayoni bilan bog‘liq (Bassnett, 1980, 65; Rakhimova, 2025, 4). Bu holatda tarjimon original matndagi ayol obrazini saqlab qolishga harakat qilgan holda, uni qabul qiluvchi madaniyatga moslashtiradi (Venuti, 1995, 16). Masalan, sharqona hayo va iffat timsoli bo‘lgan qahramon g‘arb o‘quvchisi uchun boshqacharoq talqin qilinishi mumkin.

Transformatsiya esa til birliklarining grammatik, leksik va stilistik o‘zgarishlarini o‘z ichiga oladi (Barxudarov, 1975, 112; Komissarov, 1990, 143). Bu jarayonda leksik transformatsiya, grammatik transformatsiya, semantik transformatsiya va pragmatik transformatsiya ajratiladi (Barxudarov, 1975, 95; Shveyser, 1988, 67). Ayol obrazini tarjimada qayta yaratishda ushbu transformatsiyalar birgalikda ishlaydi (Nida & Taber, 1969, 12). Masalan, o‘zbek adabiyotida “ibo”, “hayo”, “oriyat” kabi tushunchalar ayol obrazining muhim belgilaridir, biroq bu tushunchalarni boshqa tillarga aniq va to‘liq ko‘chirish oson emas (Qodirov, 1985; Gafurov, 1995, 88). Shu sababli tarjimon metamorfoza va transformatsiya orqali ularni izohlashga yoki yaqin ma’nodagi birliklar bilan almashtirishga majbur bo‘ladi (Rakhimova, 2025, 4; Venuti, 1995, 22).

Tadqiqot metodlari sifatida foydalanilgan qiyosiy-tahliliy metod umumiy filologik va tarjimashunoslik an‘analariga tegishli bo‘lib, u original va tarjima matni solishtirishda qo‘llanadi. Tavsifiy metod matn hodisalarini tasvirlashga xizmat qiladigan lingvistik usuldir (Sulton, 1980, 248). Interpretatsion metod esa obraz va ma’no qatlamini sharhlashga qaratilgan germeneytik yondashuv hisoblanadi (Baxtin, 2015, 10; Mirkushina, 2014, 5). Madaniyatlararo tahlil tarjimada milliy-madaniy mazmuni ochish uchun ishlatiladigan zamonaviy tarjimashunoslik yondashuvidir (Bassnett S., 1980, 65; Venuti, 1995, 21).

Transformatsiya va metamorfoza esa metod emas, balki tahlil obyekti va nazariy tushuncha sifatida ishlatilgan (Rakhimova, 2025, 4).

NATIJALAR VA MUNOZARALAR

O‘zbek adabiyotidagi mashhur asarlardan biridagi ayol obrazini olaylik. Asarda qahramon ayol sabrli, sadoqatli va ichki kuchga ega shaxs sifatida tasvirlanadi. Originalda uning xarakteri ko‘proq harakatlari va ichki kechinmalari orqali ochib beriladi.

Tarjimada esa quyidagi holatlar kuzatiladi:

1. Metamorfoza orqali o‘zgarish. Originaldagi “sabr” tushunchasi tarjimada “chidamlilik” yoki “tolérance” kabi so‘zlar bilan berilsa-da, uning ma’naviy yuki kamayadi. Bu esa obrazning ta’sir kuchini qisman pasaytiradi. (Cho‘lpon, 2000, pp. 12; Tchulpân, 2009, pp. 11).

2. Leksik transformatsiya. “Iffatli qiz” iborasi ba’zan “jeune fille modeste” deb tarjima qilinadi. Bir qarashda to‘g‘ri tarjima bo‘lsa-da, “iffat” tushunchasining diniy va madaniy qatlamlari yo‘qoladi.

3. Pragmatik transformatsiya. Ayrim hollarda tarjimon o‘quvchiga tushunarli bo‘lishi uchun qo‘shimcha izohlar kiritadi. Bu esa obrazni tushunishni osonlashtiradi, ammo badiiylikka ta’sir qilishi mumkin.

4. Grammatik transformatsiya. O‘zbek tilidagi uzun va obrazli gaplar tarjimada qisqartirilib, soddalashtiriladi. Bu holat ayol obrazining ichki dramatzimini kamaytirishi mumkin.

Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, ayol obrazini tarjimada to‘liq saqlab qolish deyarli imkonsiz, chunki har bir til va madaniyat o‘ziga xos semantik maydonga ega; metamorfoza jarayoni obrazning mazmuniy o‘zgarishiga olib keladi, bu esa uning yangi talqinini shakllantiradi; transformatsiyalar orqali tarjimon original mazmunni maksimal darajada yetkazishga harakat qiladi, ammo ba’zi hollarda ma’no yo‘qotishlari kuzatiladi; ayol obrazining milliy xususiyatlari ko‘pincha universal tushunchalarga almashtiriladi.

Quyida “*Kecha va kunduz*” hamda uning fransuzcha tarjimasi “*Nuit*” misolida ayol obrazining qayta yaratilishi ilmiy jihatdan keng tahlil qilinadi (Cho‘lpon, 2000, pp. 12; Tchulpân, 2009, pp. 11). Cho‘lponning “*Kecha va Kunduz*” romani o‘zbek adabiyotida ijtimoiy-psixologik roman sifatida alohida o‘rin tutadi (Rahmonov, 1978, 215; Cho‘lpon, 2000, 74). Asardagi ayol obrazlari, ayniqsa Zebi va boshqa qahramonlar, milliy muhit, an’ana va ichki ruhiy kechinmalar bilan uzviy bog‘liq holda yaratilgan (Shofiev, 2019, 132; Eshmatova, 2020, 23). Fransuzcha “*Nuit*” tarjimasi esa ushbu obrazlarni boshqa madaniy maydonga olib chiqadi, bu jarayonda tarjimon nafaqat til, balki madaniy kodlarni ham qayta ifodalashga majbur bo‘ladi (Tchulpân, 2009, 14; Venuti, 1995, 20).

Original asarda Zebi obrazi sharqona hayo, iffat va ichki iztiroblar bilan boyitilgan, uning his-tuygʻulari koʻproq ishoralar, sukut va ichki monologlar orqali beriladi (Choʻlpon, 2000; Shofiev, 2019). Fransuz tarjimasida esa Zebining ichki kechinmalari koʻproq ochiq va verbal ifodaga aylantiriladi, uning sukuti baʼzan izohli jumlar bilan toʻldiriladi va obrazdagi “ichkarilik” xususiyati qisman yoʻqolib, “faol psixologik subʼyekt” sifatida talqin qilinadi (Tchulpân, 2009; Rakhimova, 2025). Bu holat metamorfoza natijasida ayol obrazining maʼnaviy tabiati oʻzgarishini koʻrsatadi (Bassnett S., 1980, 65; Venuti, 1995, 21).

Choʻlpon asari va uning tarjimasini konteksti. Choʻlponning “Kecha va kunduz” romani oʻzbek adabiyotida ijtimoiy-psixologik roman sifatida alohida oʻrin tutadi. (Choʻlpon, 2000, pp. 12; Tchulpân, 2009, pp. 11). Asardagi ayol obrazlari – ayniqsa Zebi va boshqa qahramonlar – milliy muhit, anʼana va ichki ruhiy kechinmalar bilan uzviy bogʻliq holda yaratilgan.

Fransuzcha “Nuit” tarjimasini esa ushbu obrazlarni boshqa madaniy maydonga olib chiqadi. Bu jarayonda tarjimon nafaqat til, balki madaniy kodlarni ham qayta ifodalashga majbur boʻladi. (Choʻlpon, 2000, pp. 12; Tchulpân, 2009, pp. 11).

Ayol obrazida metamorfoza: mazmunning oʻzgarishi. Original asarda Zebi obrazi sharqona hayo, iffat va ichki iztiroblar bilan boyitilgan. Uning his-tuygʻulari koʻproq bevosita emas, balki ishoralar, sukut va ichki monologlar orqali beriladi.

Fransuz tarjimasida esa metamorfozik oʻzgarishlar kuzatiladi, chunki Zebining ichki kechinmalari koʻproq ochiq va verbal ifodaga aylantiriladi, uning sukuti baʼzan izohli jumlar bilan toʻldiriladi va obrazdagi “ichkarilik” xususiyati qisman yoʻqolib, u faol psixologik subyekt sifatida talqin qilinadi (Choʻlpon, 2000, pp. 12; Tchulpân, 2009, pp. 11). Shu bois metamorfoza ayol obrazining maʼnaviy tabiatini oʻzgartiradi.

Leksik va semantik jihatdan qaralganda, “hayo”, “oriyat” va “nomus” kabi milliy tushunchalar fransuz tilida toʻliq muqobilga ega emas; masalan, “hayo” koʻpincha *pudeur*, “nomus” esa *honneur* bilan beriladi, biroq bu birliklar oʻzbek madaniyatidagi maʼnaviy yukni toʻliq qamrab olmaydi. Natijada ayol obrazining axloqiy chuqurligi qisman soddalashadi. Emosional tonallik ham oʻzgaradi: oʻzbek matnida hissiyotlar koʻproq badiiy tasvir va ramzlar orqali ifodalansa, fransuz tarjimasida metaforalar qisqaradi va ayrim hollarda toʻgʻridan-toʻgʻri bayon ustunlik qiladi. Bu esa obrazning estetik taʼsirini oʻzgartiradi.

Pragmatik jihatdan tarjimon sharqona ijtimoiy munosabatlarni fransuz oʻquvchisi uchun tushunarli qilishga intiladi: ayrim urf-odatlar izohlanadi, dialoglar soddalashtiriladi va madaniy kontekst qisman qayta quriladi. Masalan, ayolning oiladagi oʻrni yoki jamiyatdagi cheklovlari izoh talab qiladi, bu esa obrazning tabiiyligini biroz sunʼiylashtirishi mumkin. Grammatik transformatsiyada esa *Kecha va kunduz*dagi uzun, ritmik va hissiy yuklangan gaplar tarjimada qisqartirilib,

sintaksis soddalashtiriladi va ichki monologlar tartibga solinadi. Natijada ayol obrazining drammatizmi va ichki kuchlanishi kamroq seziladi.

NATIJALAR

Ushbu asar misolida xulosa qilish mumkinki, metamorfoza ayol obrazini yangi madaniy muhitga moslashtirsa-da, uning milliy ruhiyatini qisman o'zgartiradi; leksik va semantik transformatsiyalar axloqiy tushunchalarning to'liq ifodalanmasligiga olib keladi; pragmatik transformatsiya o'quvchi uchun qulaylik yaratsa ham, badiiy tabiiylikni kamaytirishi mumkin; grammatik o'zgarishlar esa obrazning emosional ta'sir kuchini pasaytiradi. Shu sababli *Nuit* tarjimasida *Kecha va kunduz* asaridagi ayol obrazlarini xalqaro o'quvchiga yetkazishda muhim qadam bo'lsa-da, bu jarayonda ayrim milliy va ma'naviy jihatlar qayta shakllanadi. Demak, badiiy tarjimada ayol obrazini qayta yaratish nafaqat til masalasi, balki madaniy rekonstruksiya jarayonidir.

Zebi obrazi original va tarjima solishtirma tahlili:

Tahlil jihat	Original matn (o'zbekcha)	Fransuzcha tarjima	Transformatsiya turi	Ilmiy izoh
Hayo va ichki sukut	Zebi ko'p hollarda sukut saqlaydi, uning hissiyoti ishoralar orqali anglashiladi	Zebining holati izohli jumlar bilan ochiqroq bayon qilinadi	Pragmatik + metamorfoza	Sukut madaniyati fransuz o'quvchisi uchun tushunarsiz bo'lishi mumkin, shuning uchun verbalizatsiya kuchaygan
"Hayo" tushunchasi	"U hayo bilan boshini egdi"	"Elle baissa la tête avec pudeur"	Leksik-semantik	<i>pudeur</i> so'zi yaqin, ammo diniy-axloqiy qatlam to'liq berilmagan
Ichki monolog	Ichki kechinmalar ramziy va badiiy ifodada	Ichki holat ko'proq aniq va logik tushuntiriladi	Grammatik + stilistik	Badiiylik qisman kamayib, ratsionallik oshgan

Tahlil jihati	Original matn (o‘zbekcha)	Fransuzcha tarjima	Transformatsiya turi	Ilmiy izoh
Muhabbat hissi	Ishora, qarash va sukut orqali beriladi	To‘g‘ridan-to‘g‘ri hissiyot ifodalari ko‘proq	Metamorfoza	Obraz “introvert”dan “ekspressiv” xarakterga yaqinlashgan
Ijtimoiy cheklovlar	Zebi jamiyat qoidalariga bo‘ysunuvchi	Izohlar orqali bu cheklovlar tushuntiriladi	Pragmatik	Madaniy kontekst rekonstruksiya qilingan
Nomus va oriyat	Chuqur ma’naviy tushuncha sifatida	honneur yoki izohli shaklda	Semantik	Milliy ma’no qatlami soddalashgan
Nutq uslub	Obrazli, metaforalarga boy	Soddalashtirilgan, qisqartirilgan	Grammatik	Estetik ta’sir biroz pasaygan

Zebi boshini egdi. Yuragidagi gaplar labiga keldi-yu, aytmadi. (Cho‘lpon, 2000).

Fransuzcha tarjima:

Elle baissa la tête, incapable d’exprimer ce qu’elle ressentait profondément. (Tchulpân, 2009).

Bu misolda “aytmadi” iborasi - “incapable d’exprimer” tarzida berilib, mazmun biroz aniqroq ifodalanganini ko‘ramiz. Natijada ichki dramatism rasional izohga aylangan va sukut psixologik holat sifatida talqin qilingan. Bu yerda metamorfoza, ya’ni ichki holat tabiatining o‘zgarishi, grammatik transformatsiya bilan birgalikda namoyon bo‘ladi.

Shu jarayonda Zebi obrazi transformatsiya natijasida “madaniy tip”dan “universal psixologik tip”ga aylanadi. Bu holat xalqaro o‘quvchi uchun matni tushunishni osonlashtiradi, biroq milliylik ohangini biroz kamaytiradi. Eng muhim metamorfik o‘zgarish esa sukutning verbal ifodaga aylanishidir, chunki sharq ayol obrazida sukut muhim semantik yukni tashiydi.

Bundan tashqari, “hayo”, “nomus” va “oriyat” kabi tushunchalar tarjimada qisqarishga uchraydi, bu esa obrazning axloqiy chuqurligini pasaytiradi. Natijada

tarjimada ayol obrazi faolroq ko‘rinishga ega bo‘ladi: originalda ichki kuchga ega, ammo nisbatan sokin qahramon tarjimada faol psixologik sub’yekt sifatida namoyon bo‘ladi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, o‘zbek adabiyoti asarlarini tarjima qilish jarayonida ayol obrazini qayta yaratish murakkab va ko‘p bosqichli jarayondir. Metamorfoza va transformatsiya ushbu jarayonning ajralmas qismlari bo‘lib, ular orqali obraz yangi til va madaniyat muhitiga moslashtiriladi.

Biroq bu jarayonda original obrazning ayrim milliy va madaniy jihatlari yo‘qolishi mumkin. Shu sababli tarjimon nafaqat tilni, balki madaniyatni ham chuqur bilishi zarur. Faqat shundagina ayol obrazining asl mohiyatini saqlab qolish mumkin bo‘ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI :

1. Бархударов Л. С. Язык и перевод. — М.: Международные отношения, 1975. — 240 с.
2. Bassnett S. Translation Studies. — London: Routledge, 1980. — 160 p.
3. Чўлпон А. Кеча ва кундуз. — Тошкент: Шарқ нашриёт-матбаа концерни, 2000. — 320 б.
4. Even-Zohar I. Polysystem Studies // Poetics Today. — 1990. — Vol. 11, № 1. — P. 9–26.
5. Гафуров И. Таржимашунослик асослари. — Тошкент: Ўзбекистон, 1995. — 180 б.
6. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). — М.: Высшая школа, 1990. — 253 с.
7. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение: учебное пособие. — М.: ЭТС, 2002. — 424 с.
8. Nida E. A. Toward a Science of Translating. — Leiden: E. J. Brill, 1964. — 331 p.
9. Nida E. A., Taber C. R. The Theory and Practice of Translation. — Leiden: E. J. Brill, 1969. — 218 p.
10. Қодиров П. Бадий таржима муаммолари. — Тошкент: Ўқитувчи, 1985. — 160 б.
11. Раҳмонов Н. Ўзбек адабиёти тарихи. 3-жилд. — Тошкент: Фан, 1978. — 300 б.
12. Rakhimova G. Metamorphosis of the artistic image in translation: Analysis of aesthetic and semantic transformations // O‘zMU xabarlari. — 2025. — № 1(11). — URL: <https://journals.nuu.uz/index.php/actanuuz/issue/view/197>

13. Швейцер А. Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты. — М.: Наука, 1988. — 215 с.
14. Tchulpân. Nuit / пер. и предисл. S. A. Dudoignon. — Bleu autour, 2009. — 220 p.
15. Venuti L. The Translator's Invisibility: A History of Translation. — London; New York: Routledge, 1995. — 353 p.
16. Холбеков М. Таржима назарияси фан сифатида. — URL: <https://ziyouz.uz/ilm-va-fan/adabiyot/muhammadjon-xolbekov-tarjima-nazariyasi-fan-sifatida/>
17. Қосимов Б. Таржима трансформацион моделлари. — URL: <https://pedagogs.uz/01/article/download/486/469/919>

REFERENCES

1. Barxudarov, L. S. (1975). *Yazyk i perevod. Mezhdunarodnye otnosheniya*.
2. Bassnett, S. (1980). *Translation studies*. Routledge.
3. Cho'ipon, A. (2000). *Kecha va kunduz*. Sharq Nashriyot matbaa konserni.
4. Even-Zohar, I. (1990). Polysystem studies. *Poetics Today*, 11(1), 9–26.
5. Gafurov, I. (1995). *Tarjimashunoslik asoslari*. O'zbekiston.
6. Komissarov, V. N. (1990). *Teoriya perevoda (lingvisticheskiye aspekty)*. Vysshaya shkola.
7. Komissarov, V. N. (2002). *Sovremennoye perevodovedeniye: Uchebnoye posobiye*. ETS.
8. Nida, E. A. (1964). *Toward a science of translating*. Brill.
9. Nida, E. A., & Taber, C. R. (1969). *The theory and practice of translation*. Brill.
10. Qodirov, P. (1985). *Badiiy tarjima muammolari*. O'qituvchi.
11. Rahmonov, N. (1978). *O'zbek adabiyoti tarixi* (Vol. 3). Fan.
12. Rakhimova, G. (2025). *Metamorphosis of the artistic image in translation: Analysis of aesthetic and semantic transformations*. *O'zMU xabarлари*, 1(11). <https://journals.nuu.uz/index.php/actanuuz/issue/view/197>
13. Shveyser, A. D. (1988). *Teoriya perevoda: Status, problemy, aspekty*. Nauka.
14. Tchulpân. (2009). *Nuit* (S. A. Dudoignon, Trans. & Preface). Bleu autour.
15. Venuti, L. (1995). *The translator's invisibility: A history of translation*. Routledge.
16. Xolbekov, M. (2018). *Tarjima nazariyasi fan sifatida*. *Ziyo.uz*. <https://ziyouz.uz/ilm-va-fan/adabiyot/muhammadjon-xolbekov-tarjima-nazariyasi-fan-sifatida/>
17. Qosimov, B. (n.d.). *Tarjima transformasion modellari*. *Pedagogs.uz*. <https://pedagogs.uz/01/article/download/486/469/919>